

Światowy Dzień Różnorodności Biologicznej

2020-05-20

Światowy Dzień Różnorodności Biologicznej obchodzony jest corocznie 22 maja. W bieżącym roku - pod hasłem: „Rozwiązania są w przyrodzie”.

Różnorodność biologiczna to termin określający bogactwo świata przyrody, który ma bezpośredni wpływ na istnienie ludzi. Bez tej różnorodności nie ma mowy o produkcji żywności czy procesach oczyszczania powietrza. Dzień 22 maja winien uświadamiać ludziom jak ważna jest ochrona różnorodności biologicznej oraz jej zrównoważone wykorzystanie.

Regionalna Dyrekcja Ochrony Środowiska w Opolu realizuje zadania, w ramach których wspiera naturalne procesy - odtwarza lub wzmacnia stan ekosystemów, głównie w granicach polskich rezerwatów przyrody i obszarach Natura 2000.

Nie mogąc w tych dniach zaproponować Państwu wspólnego spaceru po miejscach szczególnie ważnych i cennych pod względem różnorodności biologicznej, zapraszam do zapoznania się z krótkim raportem na temat podejmowanych przez RDOŚ w Opolu działań na rzecz zachowania opolskiej przyrody.

W ostatnim czasie są to działania realizowane ze środków PO Infrastruktura i Środowisko i Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Opolskiego.

Regionalny Program Operacyjny Województwa Opolskiego

Jednym z ważniejszych czynników zagrażających bioróżnorodności są gatunki inwazyjne. W dobie globalizacji zjawisko zubożenia bioróżnorodności poprzez inwazję obcych gatunków jest szczególnie istotne. Przykładem gatunków inwazyjnych powodujących szkody dla różnorodności biologicznej są, występujące w dolinach rzek i cieków, niecierpek gruczołowaty (zwanego też himalajskim) i rdestowce (ostrokończysty, sachaliński oraz ich naturalnego mieszańca r. czeskiego). Rośliny te wysycają naturalne ekosystemy nadrzeczne powodując powstanie jednogatunkowych, kłopotliwych dla człowieka zbiorowisk roślinnych. Dodatkowo powodują zmniejszenie ilości gatunków fauny, szczególnie tych które są tzw. monofagami czyli organizmami zależnymi od konkretnego żywiciela, który może zostać wyparty przez gatunek inwazyjny. Innym przykładem negatywnego oddziaływania może być silna konkurencja w dostępie do naturalnych zapylaczy. Przykładowo, niecierpek gruczołowaty z uwagi na dużą ilość wytwarzanego nektaru o intensywnym zapachu ściąga wszystkie trzmiele i pszczoły, co powoduje problemy w zapylaniu rodzimych gatunków. Aby przeciwdziałać negatywnemu skutkowi występowania gatunków inwazyjnych Regionalna Dyrekcja Ochrony Środowiska w Opolu prowadzi działania polegające na ich ograniczaniu i zwalczaniu. Dzięki tym działaniom zaobserwowano odtwarzanie naturalnych zbiorowisk roślinnych w miejsce obszarów wcześniej zajmowanych np. przez rdestowce i niecierpka gruczołowego (**tytuł projektu: Ochrona zagrożonych siedlisk przyrodniczych położonych na obszarze województwa opolskiego**).

Z kolei w ramach projektu „Ochrona in-situ zagrożonych siedlisk przyrodniczych w opolskich rezerwatów przyrody i ich sąsiedztwie” kontynuowane są prace zmierzające do odtworzenia i zachowania bogactwa florystycznego rezerwatu przyrody Góra Gipsowa (gmina Kietrz). Od 2018 r. powiększa się powierzchnia odtwarzanych płatów muraw kserotermicznych (usuwanie części zadrzewień, odrostów drzew i krzewów oraz rozsiew nasion roślinności kserotermicznej zebranych uprzednio w obrębie dobrze zachowanych płatów tej roślinności w innej części rezerwatu). W celu kontroli procesu odtwarzania się murawy wyznaczono trzy powierzchnie, na których prowadzone są badania fitosocjologiczne. W 2019 r. na ww. powierzchniach odnotowano obecność 83 gatunków roślin, w tym właściwych dla muraw kserotermicznych i ciepłolubnych okrajków, tj.: czosnek zielonawy, kłosownica pierzasta, ostrożeń pannański, dzwonek jednostronny, fiołek kosmaty, wilczomlecz sosnka, przytulia biała, czyściec prosty, wyka płotowa.

Program Operacyjny Infrastruktura i Środowisko

Innym przykładem działań na rzecz zachowania muraw kserotermicznych jest wypas owiec - prowadzony na wybranych stanowiskach w obszarze Natura 2000 „Góra Świętej Anny”. Połączony on jest z usuwaniem zarastających muraw krzewów, co pozwala na dalszą egzystencję tych niezwykle bogatych w gatunki siedlisk.

Sezonowe utrzymywanie stad roślinożerców, takich jak kozy, owce, krowy czy konie oraz koszenie to rozwiązanie stosowane również w „ratowaniu” łąk - ekosystemów, które w naszym krajobrazie są coraz mniej pospolite. Spowalnia to lub zatrzymuje sukcesję roślin drzewiastych, tworząc specyficzne warunki, niezbędne do rozwoju wielu gatunków roślin i zwierząt.

Dobrym przykładem są tutaj obszary Natura 2000 „Łąki w okolicach Kluczborka nad Stobrawą” i „Łąki w okolicach Karłowic nad Stobrawą”, na których występują dwa gatunki motyli o charakterystycznej biologii - modraszek nausitous i modraszek telejus. Oba w swoim rozwoju, zarówno larwalnym, jak i w postaci dojrzałej, potrzebują krwiściąg lekárskiego - rośliny, która dzięki przywróceniu dawnego sposobu użytkowania kośnych łąk stopniowo wraca na dawne pastwiska (**tytuł projektu: Ochrona in situ wybranych siedlisk i gatunków w opolskich obszarach Natura 2000**).

22 MAJA 2020
MIĘDZYNARODOWY DZIEŃ
RÓŻNORODNOŚCI BIOLOGICZNEJ
Rozwiązania są w przyrodzie

Światowy Dzień Różnorodności Biologicznej

